

رهبری در سازمان

نظریه و عمل

تألیف:

دکتر علی نورت‌هاوس

ترجمه:

لویا غفور

پژوهشکده دفاعی و امنیتی

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

مؤسسه چاپ و انتشارات

سرشناسه	: نورت هاوس، پیتر گای (Northouse, Peter Guy)
عنوان و دیدآور	: رهبری در سازمان: نظریه و عمل / تألیف: پیتر گای نورت هاوس؛ ترجمه: لویا غفوری.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه جامع امام حسین(ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: هفده، ۴۳۵ ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۵۲-۵۴۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
فروست	: دانشگاه جامع امام حسین(ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات؛ ۵۲۸، سری راهبردی، ۱۶.
یادداشت	: عنوان اصلی: Leadership : theory and practice, c۲۰۱۳.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: رهبری (Leadership).
موضوع	: رهبری -- نمونه پژوهی (Leadership -- Case studies).
شناسه افزوده	: غفوری، لویا، ۱۳۴۹ -، مترجم.
شناسه افزوده	: دانشگاه جامع امام حسین(ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات.
شناسه افزوده	: پژوهشگاه جامعه اسلامی.
رده بندی کنگره	: HM ۱۲۷/۱۰۹۹ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۳۰۳/۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۷۱۵۴۱

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس، رای دانشگاه جامع امام حسین(ع) محفوظ است.

• عنوان: رهبری در سازمان: نظریه و عمل

• تألیف: پیتر گای نورت هاوس

• ترجمه: لویا غفوری

• صفحه آرا: ناهید آقامیرزایی

• ناظرین فنی چاپ: سید محمدباقر موسوی، سعید محمودی

• نوبت چاپ: اول (آذر ۱۳۹۷)

• شمارگان: ۲۰۰ نسخه

• قیمت: ۴۵۰,۰۰۰ ریال

• نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، معاونت پژوهش و فناوری، مؤسسه چاپ و انتشارات، تلفن: ۷۴۱۸۸۲۶۰ همراه: ۰۹۱۲۴۸۷۰۰۱۷ دورنگار: ۷۴۱۸۸۲۷۴

• مرکز پخش: تهران، میدان فردوسی، فروشگاه و نمایشگاه مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تلفن: ۸۸۸۳۹۲۹۷

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

..... (سیزده) سخن آغازین

..... (پانزده) پیشگفتار

..... ۱ فصل اول: مقدمه

..... ۴ تعریف رهبری

..... ۱۱ رهبری و قدرت

..... ۱۶ ساختار کتاب

..... ۱۷ خلاصه

..... ۲۰ پی‌نوشت‌های فصل اول

..... ۲۱ فصل دوم: نگرش صفات مشخصه

..... ۲۳ شرح

..... ۳۲ چگونگی عملکرد نظریه‌ی صفات مشخصه

..... ۳۳ نقاط قوت

..... ۳۵ انتقادات

..... ۳۷ کاربرد

..... ۳۷ مطالعات موردی

..... ۴۵ ابزار سنجش رهبری

..... ۴۵ پرسش‌نامه‌ی صفات مشخصه‌ی رهبری

..... ۴۷ خلاصه

..... ۵۰ پی‌نوشت‌های فصل دوم

۵۱	فصل سوم: نگرش مهارت‌ها
۵۳	شرح
۵۹	مدل مهارت‌ها
۶۲	مهارت‌های قضاوت اجتماعی
۷۳	خلاصه‌ی مدل مهارت‌ها
۷۴	چگونگی عملکرد نگرش مهارت‌ها
۷۵	نقاط قوت
۷۶	انتقادات
۷۸	کاربرد
۷۹	مطالعات موردی
۸۹	ابزار سنجش رهبری
۹۱	امتیازبندی
۹۲	خلاصه
۹۵	پی‌نوشت‌های فصل سوم
۹۷	فصل چهارم: نگرش سبکی
۹۹	شرح
۱۱۰	چگونگی عملکرد نگرش سبکی
۱۱۱	نقاط قوت
۱۱۲	انتقادات
۱۱۳	کاربرد
۱۱۵	مطالعات موردی
۱۲۰	ابزار سنجش رهبری
۱۲۲	امتیازبندی

۱۲۳	خلاصه
۱۲۶	پی‌نوشت‌های فصل چهارم
۱۲۷	فصل پنجم: نگرش موقعیتی
۱۲۹	شرح
۱۳۴	چگونگی عملکرد نگرش موقعیتی
۱۳۶	نقاط قوت
۱۳۸	انتقادات
۱۴۲	کاربرد
۱۴۳	مطالعات موردی
۱۵۰	ابزار سنجش رهبری
۱۵۱	رهبری موقعیتی: پرسش‌نامه‌ی کوتاه
۱۵۶	خلاصه
۱۵۸	پی‌نوشت‌های فصل پنجم
۱۵۹	فصل ششم: نظریه‌ی اقتضایی
۱۶۱	شرح
۱۶۵	چگونگی عملکرد نظریه‌ی اقتضایی
۱۶۶	نقاط قوت
۱۶۷	انتقادات
۱۷۱	کاربرد
۱۷۱	مطالعات موردی
۱۷۵	ابزار سنجش رهبری
۱۷۸	خلاصه
۱۸۰	پی‌نوشت‌های فصل ششم

۱۸۱	فصل هفتم: نظریه‌ی مسیر - هدف
۱۸۳	شرح
۱۹۱	چگونگی عملکرد نظریه‌ی مسیر - هدف
۱۹۴	نقاط قوت
۱۹۵	انتقادات
۱۹۷	کاربرد
۱۹۸	مطالعات موردی
۲۰۷	ابزار سنجش رهبری
۲۱۰	امتیازات
۲۱۰	خلاصه
۲۱۳	پی‌نوشت‌های فصل هفتم
۲۱۵	فصل هشتم: نظریه‌ی مراوده‌ی رهبر - عضو
۲۱۷	شرح
۲۲۵	چگونگی عملکرد نظریه‌ی مراوده‌ی رهبر - عضو
۲۲۶	نقاط قوت
۲۲۸	انتقادات
۲۳۱	کاربرد
۲۳۲	مطالعات موردی
۲۴۱	ابزار سنجش رهبری
۲۴۴	خلاصه
۲۴۷	پی‌نوشت‌های فصل هشتم
۲۴۹	فصل نهم: رهبری دگرگون‌ساز
۲۵۱	شرح

۲۲۵	چگونگی عملکرد رهبری دگرگون ساز
۲۲۶	نقاط قوت
۲۲۸	انتقادات
۲۳۱	کاربرد
۲۳۲	مطالعات موردی
۲۴۱	ابزار سنجش رهبری
۲۴۴	خلاصه
۲۹۷	پی‌نوشت‌های فصل نهم

۲۹۹	فصل دهم: رهبری تیمی
۳۰۱	شرح
۳۲۷	چگونگی عملکرد مدل رهبری
۳۲۹	نقاط قوت
۳۳۱	انتقادات
۳۳۳	کاربرد
۳۳۴	مطالعات موردی
۳۳۹	ابزار سنجش رهبری
۳۴۳	خلاصه
۳۴۵	پی‌نوشت‌های فصل دهم

۳۴۷	فصل یازدهم: نگرش روان‌پویایی
۳۴۹	شرح
۳۶۰	کهن الگوها
۳۶۶	چگونگی عملکرد نگرش روان‌پویایی
۳۶۸	نقاط قوت

۳۷۰	انتقادات
۳۷۳	کاربرد
۳۷۶	مطالعات موردی
۳۸۲	ابزار سنجش رهبری
۳۸۲	بررسی نگرش روان‌پویایی
۳۸۳	امتیازبندی
۳۸۷	خلاصه
۳۹۰	پی‌نوشت‌های فصل یازدهم
۳۹۱	فصل دوازدهم: اخلاق رهبری
۳۹۳	شرح
۴۱۷	نقاط قوت
۴۱۸	انتقادات
۴۱۸	کاربرد
۴۱۹	مطالعات موردی
۴۲۸	ابزار سنجش رهبری
۴۳۱	خلاصه
۴۳۴	پی‌نوشت‌های فصل دوازدهم

پیشگفتار

در دنیای امروز رهبری کارآمد طرفداران زیادی دارد و به‌ویژه ضرورت رهبری اخلاق‌گرا به شدت احساس می‌شود. این گرایش باعث شکوفایی مطالعات دانشگاهی در زمینه رهبری در سرتاسر آن بکا شده است. برنامه‌های درسی دوره‌های تحصیلی و آموزشی رهبری، رهبری اخلاق و رهبری اجتماعی در تمام سطوح در حال ادغام است.

این گرایش دور از انتظار و چشم‌گیر نسبت به رهبری، زمینه را برای شکل‌گیری چاپ سوم «رهبری، نظریه و عمل» فراهم نموده است. این نسخه نیز همان هدف نسخه‌های پیشین را (پر کردن شکاف میان نگرش‌های متداول و غالباً ساده‌انگارانه به رهبری و نگرش‌های نظری‌تر و غالباً انتزاعی) دنبال می‌کند. همانند نسخه‌های گذشته، این نسخه نیز به بازنگری و تجزیه و تحلیل شرایط، برآمده‌ای از نظریه‌های رهبری می‌پردازد و به چگونگی عملکرد هر یک از این نگرش‌های نظری در سازمان‌های واقعی توجه خاصی می‌کند. در اصل، هدف از این تحقیق پاسخ به این پرسش است که درک یک نظریه‌ی رهبری چگونه می‌تواند رهبر را نسبت به تجربیات عملی آگاه کند و او را هدایت نماید.

این نسخه، فصل جدیدی تحت عنوان «نگرش مهارت‌ها»^۱ دارد که بر نیاز اساسی رهبران با کفایت برای رسیدن به عملکرد کارآمد تأکید می‌کند. این فصل به سه دلیل به این کتاب افزوده شده است: (۱) امروز نگرش مهارت‌ها در متون تحقیقاتی به عنوان یک

نظریه‌ی مهم رهبری سر برآورده است؛ ۲) نگرش مهارت‌ها چشم‌اندازی منحصر به فرد ارائه می‌کند: «رهبری امری اکتسابی است»، ۳) نگرش مهارت‌ها دیدگاه ارزشمند و عمل‌گرایانه‌ای در فرآیند رهبری پیشنهاد می‌کند. بحث اصلی در این فصل تشریح کارایی رهبر با در نظر گرفتن سه قابلیت اوست: مهارت‌های حل مشکلات، مهارت‌های قضاوت اجتماعی و دانش. این مهارت‌ها در کنار یکدیگر قلب رهبری کارآمد را تشکیل می‌دهند.

اگر چه در این نسخه بسیاری از ویژگی‌های نسخه‌های پیشین حفظ شده، اما سعی بر این است که در آن موضوعات متنوع‌تر و یافته‌های تحقیقاتی بیش‌تری درباره‌ی رهبری گنجانده شود. از این گذشته، این نسخه شامل منابع فراوان و جدید تحقیقاتی، الگوهای نوین، مطالعات موردی جدید، جداول و اشکال تازه، فعالیت‌های تحقیقی اضافی و مباحث گسترده‌تر درباره‌ی مسائل رایج در تحقیقات رهبری است.

ویژگی‌های خاص

اگر چه این متن به ارائه و تحلیل مجموعه‌ی وسیعی از تحقیقات رهبری می‌پردازد، اما در آن سعی شده تا مواد درسی شفاف، کوتاه و - به - درآهم شوند. بازنگری دو نسخه‌ی اول این کتاب نشان داد که شفافیت مطالب، یکی از نقاط قوت شاخص آن بوده است. علاوه بر سبک نگارش، این کتاب خصوصیات بسیار دیگری دارد که کاربرد آن را آسان می‌سازد.

- تمام فصول از طرحی مشابه پیروی می‌کنند و ساختار آنها به شکلی است که نظریه در ابتدا و تمرین در ادامه‌ی آن ارائه شده است.
- هر فصل شامل بحث درباره‌ی نقاط قوت و انتقادات وارد بر آن نگرش است که خواننده را در درک مزایای نسبی هر یک از نظریه‌ها یاری می‌کند.

- فصل شامل بخشی به نام «کاربرد» است که در آن جنبه‌های عملی نگرش و چگونگی به‌کارگیری آنها در بافت‌های سازمانی کنونی مورد بحث قرار می‌گیرد.
 - سه مطالعه‌ی موردی در هر فصل گنجانده شده است تا مسائل و تنگناهای رایج رهبری را بهتر به تصویر بکشد. پرسش‌های تأمل برانگیز در دنباله‌ی هر یک از مطالعات موردی، خوانندگان را در تفسیر آن مورد یاری می‌رساند.
 - بخش ابزار سنجش رهبری و پرسش‌نامه در هر فصل به خوانندگان کمک می‌کند تا این نگرش‌ها را در چارچوب یا شیوه‌ی رهبری خود به کار گیرند.
 - وجود شکاها و جدول‌ها مضمون نظریه‌ها را روشن می‌کند و آنها را پرمعناتر می‌سازد.
- به‌همراه این ویژگی‌های خاص، تلاش فراوانی صورت گرفته است تا این کتاب هر چه بیش‌تر واقعی، قابل فهم و کاربردی باشد.